

СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СЛУЖБОВЕ ПРАВО »
2021-2022 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Назва вибіркової дисципліни	СЛУЖБОВЕ ПРАВО
Адреса викладання вибіркової дисципліни	Львівський національний університет ім. Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра адміністративного права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	напрям 6.030401 «Правознавство»
Викладач курсу	Янюк Наталія Володимирівна, к.ю.н., доцент
Контактна інформація викладача	nataliya.yanyuk@lnu.edu.ua
Консультація	Кафедра, в день проведення лекцій/практичних занять, (Платформи Teams, Zoom, Viber, Telegram)
Інформація про вибіркову дисципліну	Курс спрямований на вивчення нового підходу у розумінні службового права в системі адміністративного права. Учасники курсу здобудуть комплексні знання предмету, методу, джерел службового права, основних напрямів розвитку сучасного службового права, визначать особливості службової діяльності в органах державної влади, зокрема в суді, органах виконавчої влади та їх апараті, в прокуратурі, в органах місцевого самоврядування. Курс розроблений таким чином, щоб надати теоретичні і практичні знання, які можуть бути використані у на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування.
Коротка анотація курсу	Курс «Службове право» є вибірковою дисципліною з спеціальності «Право» за освітньою програмою «бакалавр» , яка викладається в 3 семестрі в обсязі 3 кредитів за ECTS Враховуючи значний масив нормативно-правових актів у сфері регулювання відносин публічної служби в органах виконавчої влади, органах суду, органах прокуратури, органах місцевого самоврядування у наукі адміністративного права починає формуватися розуміння службового права як підгалузі адміністративного права. Службове право охоплює комплекс питань: вступ і проходження публічної служби, правовий статус

	державних службовців і службовців органів місцевого самоврядування, гарантії діяльності і право на судовий захист у спорах, що виникають при прийнятті, проходженні і звільненні з публічної служби, особливості правового регулювання служби в системі судових та інших правоохранних органах, режим служби, систему заохочень і заходів дисциплінарної відповідальності, припинення публічної служби і обмеження, які встановлені після припинення публічної служби та наслідки їх порушення.
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення вибіркової дисципліни «Службове право» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення студентів із завданнями курсу для оволодіння глибоким розумінням сучасних підходів у розвитку службового права; - з'ясування принципів публічної служби та їх практичного застосування; - вивчення та аналіз джерел службового права, зокрема законодавства про державну службу і службу в органах місцевого самоврядування; - визначення поняття і структури правового статусу публічного службовця; - вивчення порядку вступу, проходження служби, порядку застосування заходів заохочення на публічній службі; - визначення особливостей дисциплінарно-деліктних проваджень (застосування дисциплінарної відповідальності до публічних службовців), - вивчення особливостей правового статусу державного службовця в органах суду, в органах прокуратури, особливостей патронатної служби; - вивчення антикорупційних стандартів публічної служби; - компаративно-правовий аналіз досвіду країн-членів ЄС. <p>Основна мета – навчити студента аргументовано аналізувати теоретичні положення, формулювати власні позиції з використанням посилань на нормативні акти, судову практику по вирішенню спорів щодо публічної служби, що сприятиме формуванню у студента уявлення про службову діяльність в системі судової влади, в органах</p>

	виконавчої влади, в органах прокуратури, в органах місцевого самоврядування.
Література для вивчення дисципліни	<p>1. Адміністративне право України : підруч. для студ. ВНЗ /[Т. О. Коломоєць; Ю. В. Пирожкова; Н. О. Армаш та ін.] ; за заг. ред. Т. О. Коломоєць. – Київ : Істина, 2009. - 480 с.</p> <p>2. Біла-Тіунова Л.Р. Службова кар'єра в Україні: монографія / Л.Р. Біла-Тіунова. – О.: Фенікс, 2011. – 540с.</p> <p>3. Желюк Т.Л. Державна служба: Навч. посібник для студ. ВНЗ. – Одеса: Юрид.літ-ра, 2003</p> <p>4. Лазор О.Д., Лазор О.Я. Публічна служба в Україні: Нормативно-правове регулювання. – К.: КНТ, 2006</p> <p>5. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку» / За заг. ред Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. – Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 328с.</p> <p>6. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / За заг. ред. Тимощук В.П., Школика А.М. - К.: Конус-Ю, 2007. – 735 с. http://185.65.244.102/img/books/files/publich-sluzhba-tymoschuk-2007.pdf</p>
Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг годин	Загальна кількість – 32 годин. Лекції – 16 годин, практичні – 16 години, лабораторні - 0 годин, семінарські – 0 годин, самостійна робота -58 год.
Ключові слова	Підгалузь адміністративного права, джерела службового права, державна служба, служба в органах місцевого самоврядування
Формат курсу	Очний
Теми	Схема курсу додається
Підсумковий контроль	зalік
Пререквізити	Для вивчення курсу «Службове право» студенти потребують базових знань з теорії держави і права, конституційного права та може вивчатися паралельно з курсом адміністративного права, що сприятиме для сприйняття категоріального апарату курсу: «службове право», «орган виконавчої влади», «місцеве самоврядування», «публічна служба», «посада державної служби», «політична посада», «виборна посада», «посадова особа»; розуміння джерел «Службового права» – законодавства про державну службу, службу в органах місцевого

	самоврядування.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, проектно-орієнтоване навчання, дискусія, вирішення кейсів, інтерактивні методики, підготовка та презентація есе.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем
Критерії оцінювання	Оцінювання проводиться за 100-балльною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: Практичні, самостійні – 25 відсотків семестрової оцінки, максимальна кількість – 50 балів (виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури, проявив уміння застосовувати набуті при вирішенні кейсів). Контрольні заміри (модулі) – 25 відсотків семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 50 балів. Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів
Питання до заліку	Залік виставляється за підсумком результатів за практичні заняття і за модуль.

СХЕМА КУРСУ Вибіркової дисципліни «СЛУЖБОВЕ ПРАВО»

Тема 1. Службове право в системі адміністративного права

(лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Поняття і основні підходи до сучасного розуміння службового права. Службове право як підгалузь адміністративного права, інститути службового права.. Предмет службового права. Тенденції розвитку службового права в Україні. Зв'язок службового права з іншими галузями права: конституційним правом, трудовим правом, правом соціального забезпечення.
2. Закон України «Про державну службу» як базовий законодавчий акт у регулюванні відносин публічної служби. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування». Інші джерела службового права.
3. Система службового права. Державна служба і служба в органах місцевого самоврядування. Суддівська служба.
4. Управління публічною службою. Національне агентство з питань державної служби, його правовий статус. Територіальні органи.

Тема 2. Поняття і принципи публічної служби

(лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Поняття і система публічної служби за українським законодавством. Публічна

служба за законодавством країн ЄС.

2. Конституційно-правові засади публічної служби. Поняття і види принципів публічної служби. Організаційно-правові принципи публічної служби. Практичне значення принципів.
3. Принцип політичної неупередженості публічної служби та особливості його застосування щодо різних видів публічної служби. Співвідношення принципу політичної неупередженості з принципом політичної нейтральності та позапартійності.
4. Принцип добросердечності на публічній службі та його практичне значення для публічної служби.

Тема 3. Посади публічної служби

(лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Поняття та правова природа посади публічної служби. Посада як елемент структури органу. Відмінність посади від спеціальності. Організаційно-розворотний порядок утворення посади, скорочення посад.
2. Правовий статус посади публічної служби. Елементи статусу посади публічної служби.
3. Види посад в органах публічної влади. Політичні посади та їх відмінність від посад державної служби. Виборні посади в органах місцевого самоврядування. Категорії посад державної служби, вимоги до посади.

Тема 4. Поняття та класифікація публічних службовців

(лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Поняття публічного службовця. Державний службовець і службовець органів місцевого самоврядування.
2. Класифікація публічних службовців: державних службовців і службовців органів місцевого самоврядування. Керівник державної служби і безпосередній керівник.
3. Посадові і службові особи публічної служби. Основні підходи у розумінні категорій і проблема розмежування.
4. Види посадових осіб. Головні посадові особи місцевого самоврядування.

Тема 5. Правовий статус публічного службовця

(лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Поняття і структура правового статусу публічного службовця. Права і обов'язки публічних службовців як основні елементи правового статусу. Види прав і обов'язків публічного службовця. Дискреційні повноваження в діяльності публічних службовців. Межі застосування адміністративного розсуду.
2. Етичні вимоги до публічного службовця. Правила етичної поведінки та сфера їх регулювання.
3. Обмеження та заборони для публічних службовців. Поняття та види обмежень
4. Гарантії діяльності публічного службовця, види гарантій. Право публічного службовця на судовий захист. Роль адміністративних судів у вирішенні спорів,

які виникають при прийнятті, проходження і при звільненні з публічної служби.

Тема 6. Інститут проходження публічної служби

(лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Поняття проходження публічної служби. Основні підходи у розуміння до категорії «проходження служби» і «службова кар’єра».
2. Прийняття на публічну службу. Конкурсні процедури при прийнятті на публічну службу. Вибори посадових осіб місцевого самоврядування. Контракт про проходження державної служби. Акт про прийняття на публічну службу.
3. Просування по службі як елемент службової кар’єри. Режим службової кар’єри. Процедури присвоєння рангів та звань на публічній службі. Атестаційні процедури та щорічне оцінювання публічних службовців.
4. Заохочувальні процедури на публічній службі. Заходи заохочення для державного службовця і службовця органів місцевого самоврядування. Порядок нагородження відзнаками і державними нагородами.

Тема 7. Інститут дисциплінарної відповідальності на публічній службі

(лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Поняття і сутність службової дисципліни. Правове регулювання службової дисципліни у різних видах публічної служби. Особливості дисциплінарної відповідальності посадових осіб органів місцевого самоврядування.
2. Поняття і види дисциплінарних проступків на публічній службі
3. Правові засади дисциплінарної відповідальності в органах публічної адміністрації. Загальна і спеціальна відповідальність публічних службовців.
4. Поняття і види дисциплінарних стягнень як заходу відповідальності на публічній службі. Особливості застосування дисциплінарної відповідальності за адміністративні проступки для окремої категорії публічних службовців.
5. Процедура застосування дисциплінарних стягнень. Дисциплінарно-деліктні провадження для окремих видів публічних службовців. службові розслідування. Пом’якшуючі обставини та обставини, що обтяжують відповідальність Наслідки застосування дисциплінарних стягнень.

Тема 8. Правове регулювання припинення публічної служби

(лекції – 2 год, практичні – 2 год.)

1. Правові засади припинення публічної служби. Критерії класифікації підстав припинення публічної служби.
2. Види підстав припинення державної служби. Підстави припинення державної служби у разі втрати права на державну службу або його обмеження. Підстави припинення державної служби за ініціативою суб’єкта призначення. Порядок звільнення державного службовця за ініціативою державного службовця або за угодою сторін. Оформлення припинення публічної служби
3. Правові засади і порядок припинення повноважень посадових осіб органів місцевого самоврядування..
4. Рішення суду у справах щодо звільнення з публічної служби за вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних з корупцією, їх

- правові наслідки.
5. Правове регулювання обмежень після припинення публічної служби та контроль за їх дотриманням.

Додаткова література

1. Аніщенко Т.С., Мельник Р.С. Право на тимчасове виконання обов'язків за вакантною посадою державної служби: прояв довіри чи непрямої дискримінації? // Журнал східноєвропейського права. – 2020. – № 79, - С.5-13. http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/anishchenko_melnyk_79.pdf
2. Актуальні питання реалізації нового Закону України «Про державну службу»: зб. матеріалів Всеукраїнського форуму вчених-адміністративістів, Запоріжжя, 2016. (248с.).
3. Битяк Ю.П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади. – Харків: Право,2005р.
4. Денисов М. Д. Становлення і розвиток державної служби в країнах Східної Європи / М. Д. Денисов // Публічне управління та митне адміністрування. - 2016. - № 1. - С. 110-112.
- 5.
6. Дубенко С.Д. Державна служба і державні службовці в Україні. – К.: ІнЮре, 1999.
7. Костюк В.Л. Стадії застосування дисциплінарної відповідальності: теоретико-правовий аспект / В. Л. Костюк // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 1(13) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n1/16kvltqa.pdf>.
8. Корупційні ризики в публічній службі: компаративно-правовий аналіз досвіду країн східної та західної традицій права : тези доповідей регіонального науково-практичного круглого столу /За аг.ред. Т.О. Коломоєць. – м. Запоріжжя, 28-29 березня 2018 р. – 244с.
9. Лазор О., Лазор О. Державна служба в Україні. – К.: Дакор., КНТ, 2006
- 10.Малиновський В.Я. Державна служба: теорія і практика. – К.: Атіка, 2003.
- 11.Миронюк Р.В. Місце публічної служби в системі адміністративного права /Р.В. Марченко // Порівняльно-аналітичне право. – 2014. - №7. – С.128-131.
- 12.Новак О. Д. Службова дисципліна державного службовця: сутність, ознаки, засоби забезпечення проведення адміністративної реформи, невід'ємним складником // Актуальні проблеми держави і права.2015. – Вип 75. – с.139-145. [Електронний ресурс]. - Режим доступу <Http://apdp.in.ua/v75/22.pdf>
- 13.Панова Н.С. Політична неупередженість державних службовців як гарантія ефективності та стабільності державної служби // Науковий вісник Ужгородського національного ун-ту. Серія «Право». Вип.47. – 2017. – С.144.
- 14.
- 15.Плетньова А.Є. Дисциплінарна відповідальність державних службовців: актуальні питання сьогодення // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. – 2016. - №2.- С.56-60.
- 16.Припутень Д.С. Генеза розвитку службового права у сучасній Україні // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх

- справ 2018. Спеціальний випуск № 3 «Права людини: методологічний, гносеологічний та онтологічний аспекти». – С.199-203. // file:///C:/Users/admin/Downloads/nvdv_s_2018_3_41.pdf
17. Припутень Д.С. Предмет службового права: деякі аспекти сучасного розуміння //Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2018 – Вип. 3, Т.2. – С.71-77.
18. Припутень Д. С. Примус у службовому праві України: пошук базового критерію класифікаційного розподілу зовнішніх форм його прояву актуальні проблеми держави і права.2018. - №81. – с.120-126 <http://apdp.in.ua/v81/19.pdf>
19. Припутень Д. С.. Місце службового права в системі національного права Journal «ScienceRise: Juridical Science» №3(5)2018. – С.36-40. file:///C:/Users/admin/Downloads/srjusc_2018_3_8.pdf
20. Ткач Г.Й. Вільний розсуд в діяльності адміністрації / В матеріалах Другої національної науково-теоретичної конференції: “Адміністративне право: сучасний стан і напрями реформування”, 26-27 травня. – Суми, 2000. – С.31-33.
21. Ткач Г. Принципи службової діяльності в новому Законі України «Про державну службу» // Вісник Львівського університету. Серія юридична, 2013. Випуск 58. С.163.
22. Янюк Н. Особливості розгляду публічно-службових спорів адміністративними судами // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2019. Випуск 69. – С.90-98. file:///C:/Users/admin/Downloads/10484-20256-1-PB.pdf
23. Янюк Н. Принципи публічної служби в національному законодавстві України : європейський вимір // «Юридичний науковий електронний журнал» [Електронне наукове видання] – 2014. - №6. – С.150-154.
24. Янюк Н. Законодавство про службу в органах місцевого самоврядування: пропозиції з удосконалення // Часопис Київського університету права. – 2015.- №4. – С.96-101. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2015_4/CHAS15_4.pdf
25. Янюк Н. В. Запобігання корупції на публічній службі: правове регулювання в Україні та досвід країн Європейського Союзу Modern researches: progress of the legislation of Ukraine and experience of the European Union : Collective monograph. Riga : Izdevniecība “Baltija Publishing”, 2020. Р. 2. 592 p P.1144-1162.
26. Янюк Н. «Посадова» і «службова» особи публічної адміністрації: проблема понятійного апарату в законодавстві України// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція, 2014. №10-2, том 2. С.91-94. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmp_jur_2014_10-2%281%29_28 ;
27. [file:///C:/Users/admin/Downloads/Nvmp_jur_2014_10-2\(1\)_28%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/Nvmp_jur_2014_10-2(1)_28%20(1).pdf)
28. Янюк Н. Дисциплінарна відповідальність державних службовців за Законом України «Про державну службу» (2015): правовий аналіз //Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2016. Випуск 62. – С.138-147. <file:///C:/Users/admin/Downloads/393-776-1-PB.pdf>
- 29.. Янюк Н. Конкурсна процедура на державній службі в Україні: впровадження європейського досвіду // Вроцлавсько-Львівський юридичний збірник /WROCŁAWSKO-LWOWSKIE ZESZYTY PRAWNICZE/ Н. Янюк. – Львів:

Вид-во Львівського національного університету ім. Івана Франка, 2021. – №12.
– С.71-85. (252 с.) (ISSN 2082-4939). https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/WLZP_12_print.pdf.

Періодичні видання (мають електронні версії):

1. Адміністративне право і процес.
2. Альманах права.
3. Вісник Запорізького національного університету. Серія юридична.
4. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка
5. Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія юридична.
6. Вісник Національної академії правових наук України.
7. Електронний журнал «Східноєвропейський журнал права».
8. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право.
9. Науковий вісник Херсонського державного університету. – Серія «Юрид.науки».
- 10.«Південноукраїнський правничий часопис
- 11.Право і суспільство
- 12.Право України.
- 13.Публічне і приватне право.
- 14.Публічне право.
- 15.Форум права.
- 16.Часопис Київського університету права.
- 17.Юридична Україна.
- 18.Юридичний науковий електронний журнал [Електронне наукове видання]
19. Інші.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Офіційний сайт Верховної Ради України – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

Офіційний сайт Президента України Режим доступу - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний сайт Національного агентства з питань запобігання корупції - Режим доступу: <http://www.nazk.gov.ua>

Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби - Режим доступу: <http://www.guds.gov.ua>

Єдиний державний реєстр судових рішень України - Режим доступу: reyestr.court.gov.ua